

PROGRAM ZAŠTITE OD NASILJA,
ZLOSTAVLJANJA I ZANEMARIVANJA

savremena
GIMNAZIJA

April 2016.

Na osnovu člana 57. stav 1. tačka 2. Zakona o osnovama sistema obrazovanja i vaspitanja („Sl. glasnik RS”, br. 72/2009, 52/2011, 55/2013, 35/2015 – autentično tumačenje i 68/2015) i člana 54. Statuta „Savremene gimnazije – SG”, u Beogradu – Zemun, Cara Dušana 34, a u smislu odredbi Pravilnika o protokolu postupanja u ustanovi u odgovoru na nasilje, zlostavljanje i zanemarivanje („Službeni glasnik RS”, broj 30/10), Školski odbor Savremene gimnazije, na sednici održanoj dana 16.11.2015. godine, doneo je:

savremena
GIMNAZIJA

PROGRAM ZAŠTITE OD NASILJA, ZLOSTAVLJANJA I ZANEMARIVANJA

- Savremena gimnazija (u daljem tekstu: Škola) programom zaštite od nasilja, zlostavljanja i zanemarivanja određuje mere i aktivnosti koje obezbeđuju razvijanje i negovanje pozitivne atmosfere i bezbedno okruženje.
- Škola je formirala **Stručni tim za zaštitu od nasilja, zlostavljanja i zanemarivanja**, koji je izradio ovaj Program. Tim za zaštitu učenika čine razredne starešine i stručni saradnik pedagog.

U Beogradu, april 2016. godine

I ZNAČENJE POJMOVA 4

II OSNOVNI PRINCIPI
I CILJEVI 6

III AKTIVNOSTI U OBLASTI
PREVENCIJE 8

IV AKTIVNOSTI U OBLASTI
INTERVENCIJE 12

V STRUČNO USAVRŠAVANJE
ZAPOSLENIH 22

VI EVIDENCIJA I
DOKUMENTACIJA 23

Nasilje se definiše kao svaki oblik jedanput učinjenog ili ponovljenog verbalnog ili neverbalnog ponašanja koje ima za posledicu stvarno ili potencijalno ugrožavanje zdravlja, razvoja i dostojanstva dece/učenika.

Nasilje može imati različite forme:

Fizičko nasilje se odnosi na ponašanje koje dovodi do stvarnog ili potencijalnog telesnog povređivanja deteta/učenika.

Primeri fizičkog nasilja su: udaranje, šutiranje, guranje, šamaranje, čupanje, davljenje, bacanje, gađanje, napad oružjem, trovanje, paljenje, posipanje vrućom vodom, uskraćivanje hrane, sna i sl.

Emocionalno/psihološko nasilje odnosi se na ono ponašanje koje dovodi do trenutnog ili trajnog ugrožavanja psihičkog i emocionalnog zdravlja i dostojanstva deteta/učenika. Odnosi se i na situacije u kojima se propušta obezbeđivanje prikladne i podržavajuće sredine za zdrav emocionalni i socijalni razvoj u skladu sa potencijalima deteta/učenika.

Emocionalno nasilje i zlostavljanje obuhvata postupke kojima se vrši omalovažavanje, etiketiranje, ignorisanje, vređanje, ucenjivanje, nazivanje pogrđnim imenima, ogovaranje, podsmevanje, ismejavanje, neprihvatanje, iznuđivanje, manipulisanje, pretnja, zastrašivanje, ograničavanje kretanja dece/učenika, kao i drugi oblici neprijateljskog ponašanja.

Isključivanje iz grupe i diskriminacija predstavljaju **socijalno nasilje**.

Odnosi se na sledeće oblike ponašanja: odvajanje deteta/učenika od drugih na osnovu različitosti, dovođenje u poziciju neravnopravnosti i nejednakosti, izolaciju, nedruženje, ignorisanje i neprihvatanje po bilo kom osnovu.

Seksualno nasilje i zloupotreba dece/učenika podrazumeva njihovo uključivanje u seksualnu aktivnost koju ona ne shvataju u potpunosti, za koju nisu razvojno dorašla (ne prihvataju je, nisu u stanju da se sa njom saglase) i koja ima za cilj da pruži uživanje ili zadovolji potrebe druge osobe.

Seksualnim nasiljem smatra se :

- seksualno uznemiravanje – lascivno komentarisanje, etiketiranje, širenje priča, dodirivanje, upućivanje poruka, fotografisanje, telefonski pozivi i sl;
- navođenje ili primoravanje deteta/učenika na učešće u seksualnim aktivnostima;
- bilo da se radi o kontaktnim (seksualni odnos, seksualno dodirivanje i sl.) ili nekotaktnim aktivnostima (izlaganje pogledu, egzibicionizam i sl.);
- korišćenje dece/učenika za prostituciju, pornografiju i druge oblike seksualne eksploatacije.

Razvoj savremenih komunikacionih tehnologija dovodi do pojave **nasilja korišćenjem informacionih tehnologija (elektronsko nasilje)**: poruke poslate elektronskom poštom, SMS-om, MMS-om, putem veb-sajta (web site), četovanjem, uključivanjem u forume, isključivanjem iz foruma, grupnih četova i sl.

Zloupotreba dece/učenika predstavlja sve što pojedinci i institucije čine ili ne čine, a što direktno utiče ili indirektno škodi deci/učenicima ili im smanjuje mogućnost za bezbedan i zdrav razvoj i dovodi ih u nemoćan, neravnopravan i zavisan položaj u odnosu na pojedince i ustanovu.

Zanemarivanje i nemarno postupanje predstavljaju slučajeve propuštanja ustanove ili pojedinca da obezbede uslove za pravilan razvoj deteta/učenika u svim oblastima, što, u protivnom, može narušiti njegovo zdravlje, fizički, mentalni, duhovni, moralni i društveni razvoj.

Zanemarivanje predstavlja i propust roditelja, usvojioca ili staraoca, odnosno druge osobe koja je preuzela odgovornost ili obavezu da neguje dete/učenika, da obezbedi uslove za razvoj po pitanju: zdravlja, obrazovanja, emocionalnog razvoja, ishrane, smeštaja i bezbednih životnih uslova u okviru razumno raspoloživih sredstava porodice ili pružaoca nege, što izaziva ili može sa velikom verovatnoćom narušiti zdravlje deteta ili fizički, mentalni, duhovni, moralni i njegov socijalni razvoj. Ovo obuhvata i propuste u obavljanju pravilnog nadzora i zaštite deteta od povređivanja u onolikoj meri u kojoj je to izvodljivo.

Eksploatacija dece/učenika odnosi se na njihov rad u korist drugih osoba i/ili ustanove. Ona obuhvata i kidnapovanje i prodaju dece u svrhu radne ili seksualne eksploatacije. Ove aktivnosti imaju za posledicu narušavanje fizičkog ili mentalnog zdravlja, obrazovanja, kao i moralnog, socijalnog i emocionalnog razvoja deteta/učenika.

Osnovni principi na kojima je zasnovan Program, koji ujedno predstavljaju i okvir za delovanje, jesu:

- pravo na život, opstanak i razvoj;
- najbolji interes deteta;
- nediskriminacija i
- učešće dece.

Opšti cilj Programa

Opšti cilj Programa je unapređivanje kvaliteta života učenika primenom:

- **mera prevencije** za stvaranje bezbedne sredine za život i rad učenika;
- **mera intervencije** u situacijama kada se javlja nasilje, zlostavljanje i zanemarivanje u ustanovama.

Specifični ciljevi u prevenciji

1. Stvaranje i negovanje klime prihvatanja, tolerancije i uvažavanja;
2. Uključivanje svih interesnih grupa (deca, učenici, nastavnici, stručni saradnici, administrativno i pomoćno osoblje, direktori, roditelji, staratelji, lokalna zajednica) u donošenje i razvijanje programa prevencije;
3. Podizanje nivoa svesti i povećanje osetljivosti svih uključenih u život i rad ustanove za prepoznavanje nasilja, zlostavljanja i zanemarivanja;
4. Definisane procedura i postupaka za zaštitu od nasilja i reagovanja u situacijama nasilja;
5. Informisanje svih uključenih u život i rad ustanove o procedurama i postupcima za zaštitu od nasilja i reagovanje u situacijama nasilja;
6. Unapređivanje kompetencija nastavnog i vannastavnog osoblja, dece, učenika, roditelja, staratelja i lokalne zajednice za uočavanje i rešavanje problema nasilja, zlostavljanja i zanemarivanja.

Specifični ciljevi u intervenciji

1. Sprovođenje postupaka i procedura reagovanja u situacijama nasilja;
2. Uspostavljanje sistema efikasne zaštite dece u slučajevima nasilja;
3. Stalno praćenje i evidentiranje vrsta i učestalosti nasilja i procenjivanje efikasnosti programa zaštite;
4. Ublažavanje i otklanjanje posledica nasilja i reintegracija deteta/učenika u zajednicu vršnjaka i život ustanove;
5. Savetodavni rad sa decom/učenicima koji trpe nasilje, koji vrše nasilje i koji su posmatrači nasilja.

Prevenciju nasilja, zlostavljanja i zanemarivanja čine mere i aktivnosti kojima se u ustanovi stvara sigurno i podsticajno okruženje, neguje atmosfera saradnje, uvažavanja i konstruktivne komunikacije.

Preventivnim aktivnostima se:

- podiže nivo svesti i osetljivosti deteta i učenika, roditelja i svih zaposlenih za prepoznavanje nasilja, zlostavljanja i zanemarivanja;
- neguje atmosfera saradnje i tolerancije, uvažavanja i konstruktivne komunikacije u kojoj se ne toleriše nasilje, zlostavljanje i zanemarivanje;
- ističu i unapređuju znanja, veštine i stavovi potrebni za konstruktivno reagovanje na nasilje;
- obezbeđuje zaštita deteta i učenika, roditelja i svih zaposlenih od nasilja, zlostavljanja i zanemarivanja.

#	Aktivnosti u oblasti prevencije	Nosioци	Vremenska dinamika											
			9	10	11	12	1	2	3	4	5	8		
1.	Upoznavanje članova Nastavničkog veća sa pravnom regulativom, Posebnim protokolom postupanja u ustanovi u odgovoru na nasilje, zlostavljanje i zanemarivanje.	Sekretar	*											
2.	Angažovanje postojećih resursa u obrazovno-vaspitnim ustanovama za stvaranje bezbednog i podsticajnog okruženja: *na nivou ustanove formirati novi TIM za zaštitu od nasilja, *formirati vršnjački tim i odrediti nastavnika mentora.	Direktor	*											
3.	Usklađivanje postojećih podzakonskih akata ustanove: * Pravila o ponašanju učenika, * Pravilnika o bezbednosti.	Sekretar			*	*								
4.	Izrada programa za zaštitu učenika od nasilja, zlostavljanja i zanemarivanja.	Tim za zaštitu od nasilja		*	*	*								
5.	Definisanje pravila ponašanja i posledica kršenja pravila.	Tim za zaštitu od nasilja		*	*	*								
6.	Definisanje uloga i odgovornosti u primeni procedura i postupaka tj. uspostaviti lanac odgovornosti: *rukovodstva, *članova tima, *dežurnih nastavnika, *predmetnih nastavnika, *odeljenjskih starešina, *ostalih zaposlenih u školi.	Direktor, Tim za zaštitu od nasilja				*								

7.	Obezbeđivanje prostora u kojima borave učenici unutar obrazovno-vaspitne ustanove i u njenom neposrednom okruženju.	Tim za zaštitu učenika		*	*								
8.	Razvijanje veština efikasnog reagovanja u situacijama nasilja. Razvijanje i negovanje bogatstva različitosti i kulture ponašanja u okviru obrazovno-vaspitnih aktivnosti: * teme u okviru ČOS-a, * teme u nastavi Građanskog vaspitanja, * plan rada Učeničkog parlamenta, * teme tribina.	Odeljenjske starešine, nastavnici GV, koordinatori Učeničkog parlamenta	*	*	*	*	*	*	*	*			
9.	Umrežavanje svih ključnih nosilaca prevencije nasilja (Savet roditelja, Školski odbor, Učenički parlament, Nastavničko veće).	Direktor		*	*	*	*						
10.	Obezbeđivanje preventivne i zaštitne uloge školskog sporta i sportskih aktivnosti u zaštiti učenika.	Nastavnici fizičkog vaspitanja	*	*	*	*	*	*	*	*			

Prava, obaveze i odgovornosti svih u ustanovi u prevenciji nasilja, zlostavljanja i zanemarivanja

Zaposleni svojim kvalitetnim radom (vaspitno-obrazovnim, obrazovno-vaspitnim, vaspitnim, stručnim i drugim radom) i primenom različitih metoda, oblika rada i aktivnosti obezbeđuju podsticajnu i bezbednu sredinu. Zaposleni ne sme svojim ponašanjem da izazove nasilje ili doprinese nasilju, zlostavljanju i zanemarivanju.

Odeljenjski starešina, nastavnik i stručni saradnik izborom odgovarajućih sadržaja i načina rada doprinose sticanju kvalitetnih znanja i veština i formiranju vrednosnih stavova za uzajamno razumevanje, uvažavanje različitosti, konstruktivno prevazilaženje sukoba i dr. i dužni su da obezbede zaštitu deteta i učenika od proizvoljnog ili nezakonitog mešanja u njegovu privatnost, porodicu, dom ili prepisku, kao i zaštitu od nezakonitih napada na njegovu čast i ugled.

Učenici kao odgovorni učesnici u obrazovanju i vaspitanju, radi prevencije nasilja, zlostavljanja i zanemarivanja, obavezni su da: uvažavaju i poštuju ličnost drugih – dece, učenika, zaposlenih, roditelja i trećih lica; poštuju pravila ustanove i sve one akte kojima se uređuju njihova prava, obaveze i odgovornosti; aktivno učestvuju u radu odeljenjske zajednice; kao članovi učeničkog parlamenta i školskog odbora, posebno doprinose i učestvuju u preventivnim aktivnostima; svojim ponašanjem ne izazivaju, doprinose ili učestvuju u nasilju i zlostavljanju.

Roditelj je dužan da, u najboljem interesu deteta i učenika: sarađuje sa ustanovom; učestvuje u preventivnim merama i aktivnostima; uvažava i poštuje ličnost svog deteta, druge dece i učenika, zaposlenih i drugih roditelja. Roditelj ne sme svojim ponašanjem u ustanovi da izazove ili doprinese pojavi nasilja, zlostavljanja i zanemarivanja.

Intervenciju u odgovoru na nasilje, zlostavljanje i zanemarivanje čine mere i aktivnosti kojima se ono zaustavlja, osigurava bezbednost učesnika (onih koji trpe, čine ili svedoče), smanjuje rizik od ponavljanja, ublažavaju posledice za sve učesnike i prate efekti preduzetih mera.

U školi se interveniše na nasilje, zlostavljanje i zanemarivanje kada se ono dešava ili se dogodilo između: dece ili učenika (vršnjačko nasilje); zaposlenog i deteta, odnosno učenika; roditelja i deteta, odnosno učenika; roditelja i zaposlenog, kao i kada nasilje, zlostavljanje i zanemarivanje čini treće lice u odnosu na dete, zaposlenog ili roditelja.

Škola je dužna da interveniše uvek kada postoji sumnja ili saznanje da dete i učenik trpi nasilje, zlostavljanje i zanemarivanje, bez obzira na to gde se ono dogodilo, gde se događa ili gde se priprema.

#	Aktivnosti u oblasti intervencije	Nosioci	Vremenska dinamika										
			9	10	11	12	1	2	3	4	5	8	
1.	Primena utvrđenih postupaka i procedura u situacijama nasilja.	Direktor, Tim za zaštitu od nasilja	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
2.	Saradnja sa: * nadležnim organom unutrašnjih, poslova (policijom), * centrom za socijalni rad, * zdravstvenom službom, * jedinicom lokalne samouprave.	Direktor, psiholog, Tim za zaštitu od nasilja	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
3.	Kontinuirano evidentiranje slučajeva nasilja.	Psiholog	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
4.	Praćenje i vrednovanje vrsta i učestalosti nasilja putem istraživanja, zapažanja i provere.	Psiholog	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
5.	Izveštavanja organa ustanove o ostvarivanju i efektima programa zaštite, a naročito u odnosu na: učestalost incidentnih situacija i broj prijava; zastupljenost različitih oblika i nivoa nasilja, zlostavljanja i zamenarivanja; broj povreda; učestalost i broj vaspitno-disciplinskih postupaka protiv učenika i disciplinskih postupaka protiv zaposlenih; ostvarene obuke u prevenciji nasilja, zlostavljanja i zanemarivanja i potrebe daljeg usavršavanja; broj i efekte akcija koje promovišu saradnju, razumevanje i pomoć vršnjaka; stepen i kvalitet uključenosti roditelja u život i rad ustanove.	Direktor, psiholog, Tim za zaštitu od nasilja			*		*			*		*	

6.	Podrška učenicima koji trpe nasilje.	Psiholog, odjeljenjski starešina	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
7.	Rad sa decom koja vrše nasilje.	Psiholog, odjeljenjski starešina	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
8.	Savetodavni rad sa roditeljima.	Psiholog, odjeljenjski starešina	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*

- Da bi intervencija u zaštiti dece/učenika bila planirana i realizovana na najbolji način, neophodno je uzeti u obzir sledeće kriterijume:
- da li se nasilje dešava ili postoji sumnja na nasilje;
- gde se dešava – da li se dešava u ustanovi ili van nje;
- ko su učesnici/akteri nasilja, zlostavljanja i zanemarivanja;
- oblik i intenzitet nasilja, zlostavljanja i zanemarivanja.

Na osnovu ovih kriterijuma vrši se **procena nivoa rizika** za bezbednost deteta i određuju postupci i procedure.

U skladu sa procenom nivoa rizika i zakonskom regulativom, donosi se odluka o načinu reagovanja:

- slučaj se rešava u ustanovi;
- slučaj rešava ustanova u saradnji sa drugim relevantnim ustanovama;
- slučaj se prosleđuje nadležnim službama.

Svaka osoba koja ima saznanje o nasilju, zlostavljanju i zanemarivanju obavezna je da reaguje.

Redosled postupaka u intervenciji

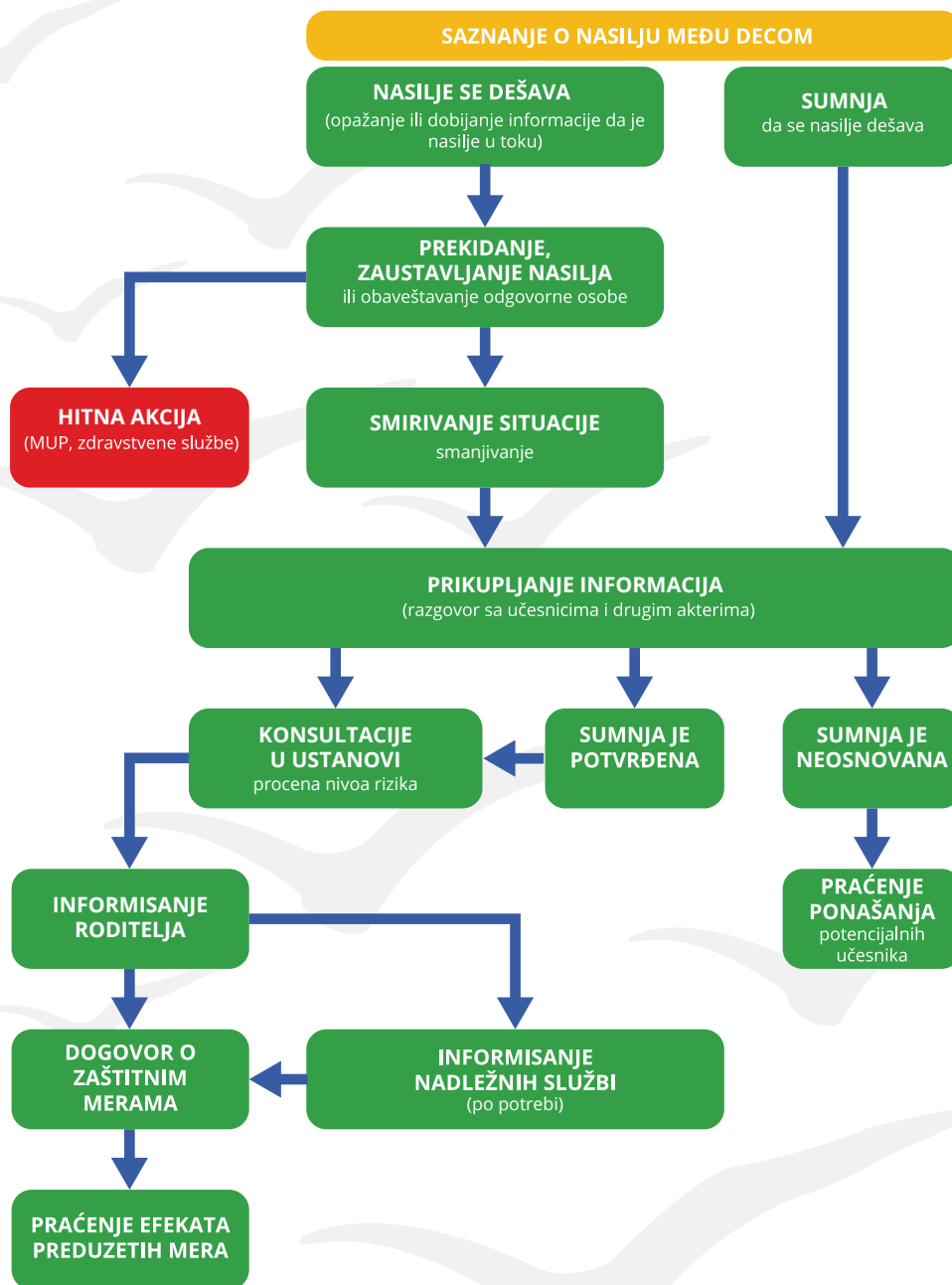
Koraci su prikazani u odnosu na sledeće situacije:

1. U slučajevima nasilja ili sumnje da se nasilje dešava MEĐU UČENICIMA.
2. U slučajevima kada je učenik izložen nasilju ili postoji sumnja da je učenik izložen nasilju od strane ODRASLE osobe ZAPOSLENE u školi.
3. U slučajevima kada je učenik izložen nasilju ili postoji sumnja da je učenik izložen nasilju od strane ODRASLE osobe koja NIJE ZAPOSLENA u školi.

Koraci u intervenciji su obavezujući.

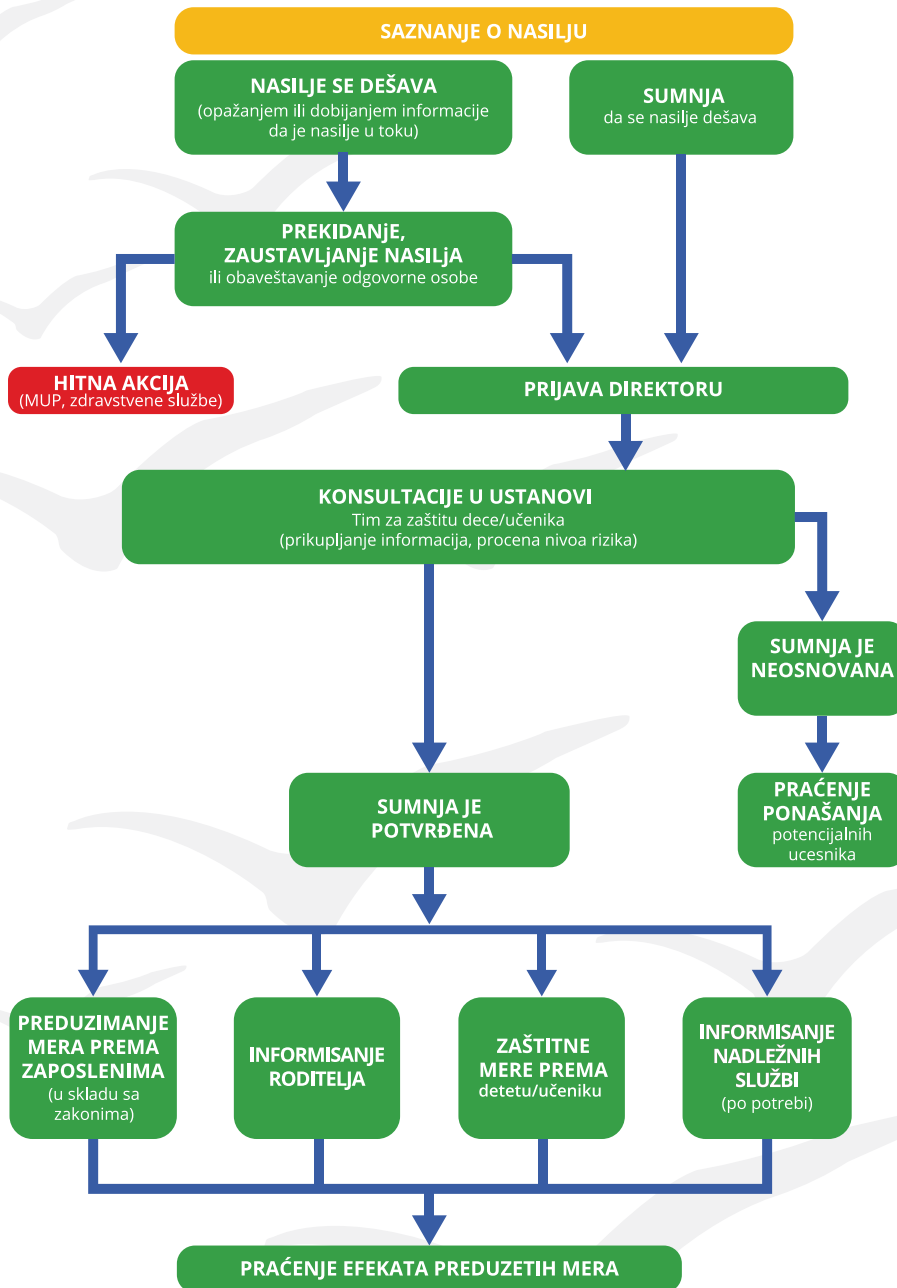
Prikazani su prvo šematski, a potom su detaljnije objašnjeni iz ugla uloga i odgovornosti.

NASILJE MEĐU UČENICIMA

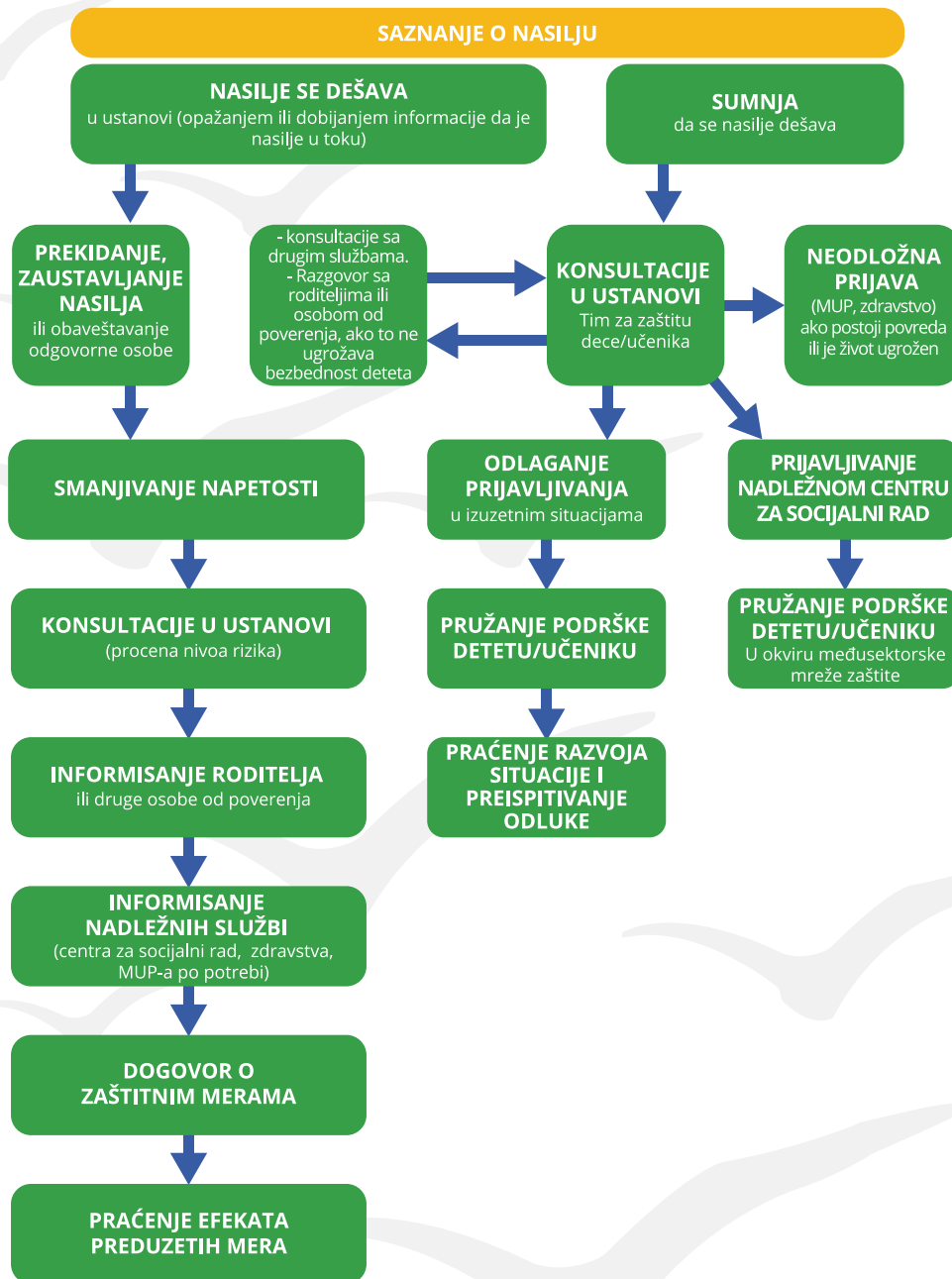

NASILJE OD STRANE ZAPOSLENIH U ŠKOLI

NASILJE OD STRANE ODRASLE OSOBE KOJA NIJE ZAPOSLENA U ŠKOLI

1. Saznanje o nasilju – otkrivanje je prvi korak u zaštiti dece/učenika od nasilja. Ono se u ustanovi najčešće odvija na dva načina:

- opažanjem ili dobijanjem informacije da je nasilje u toku;
- sumnjom da se nasilje dešava na osnovu:
  - prepoznavanja spoljašnjih znakova ili specifičnog ponašanja učenika i porodice, ili
  - putem poveravanja, neposredno – od strane samog učenika i/ili
  - posredno – od strane treće osobe (vršnjaka, roditelja, staratelja...).

2. Prekidanje, zaustavljanje nasilja – svaka odrasla osoba koja ima saznanje o nasilju (dežurni nastavnik, učitelj/vaspitač/razredni starešina, predmetni nastavnik, svaki zaposleni u ustanovi) u obavezi je da reaguje tako što će prekinuti nasilje ili pozvati pomoć (ukoliko proceni da samostalno ne može da prekine nasilje).

3. Smirivanje situacije podrazumeva obezbeđivanje sigurnosti za učenika, razdvajanje, razgovor sa akterima.

4. Konsultacije se ostvaruju neposredno po pojavi sumnje i/ili po sticanju informacija o nasilju. Obavljaju se u okviru ustanove:

- sa kolegom;
- sa Timom za zaštitu učenika od nasilja;
- sa psihologom, pedagogom, direktorom i školskim policajcem.

U zavisnosti od složenosti situacije, konsultacije se mogu obaviti i sa službama izvan ustanove:

- sa nadležnom službom lokalnog centra za socijalni rad;
- specijalizovanom službom lokalne zdravstvene ustanove.

Konsultacije su važne da bi se :

- razjasnile okolnosti i na pravi način analizirale činjenice;
- procenio nivo rizika;
- napravio plan zaštite;
- izbegla konfuzija i sprečile nekoordinisane akcije, koje mogu voditi ponovnom proživljavanju iskustva žrtve.

U konsultacijama treba:

- izneti detaljan, objektivan opis nasilja, bez procena i tumačenja, vodeći računa o privatnosti učenika i drugih učesnika u nasilju;
  - odrediti uloge, zadatke i odgovornosti u ustanovi;
  - identifikovati ulogu, zadatke i profesionalnu odgovornost drugih učesnika/stručnjaka;
  - doneti odluku o načinu reagovanja i praćenja.
- 5.** Nakon otkrivanja nasilja i obavljenih konsultacija sa relevantnim stručnjacima i/ili institucijama, moguće je, u zavisnosti od težine, **preduzeti** sledeće **akcije**:
- preduzimanje neophodnih mera na nivou ustanove (informisanje roditelja o nasilju ili osobe od poverenja u slučajevima sumnje na nasilje u porodici),
  - dogovor o zaštitnim merama prema učenicima, preduzimanje zakonskih mera i organizovanje posebnih programa osnaživanja učenika za konstruktivno postupanje u situacijama nasilja,
  - po potrebi uključivanje nadležnih službi:
    - Zdravstvene službe;
    - Ministarstva unutrašnjih poslova, u slučajevima kada je detetu potrebna fizička zaštita ili kada postoji sumnja da je učinjeno krivično delo ili prekršaj;
    - Centra za socijalni rad u roku od tri naredna radna dana od dana dešavanja nasilja.

Podnošenje prijave nadležnoj službi obaveza je direktora ustanove. Prijava se podnosi u usmenoj i pisanoj formi. Prijava sadrži podatke o učeniku i porodici, koji su u tom momentu poznati, i razloge za upućivanje. Pre prijave potrebno je obaviti razgovor sa roditeljima, osim ako tim ustanove proceni da će time biti ugrožena bezbednost učenika.

6. Praćenje efekata preduzetih mera

Tim za zaštitu dece/učenika je u obavezi da, u saradnji sa zaposlenima u ustanovi i relevantnim ustanovama, prati efekte preduzetih zaštitnih mera.

U okviru mera zaštite planiraju se i aktivnosti kojima će se obezbediti reintegracija ili ponovno uključivanje svih učesnika nasilja u zajednicu ustanove i njihov dalji bezbedan i kvalitetan život i rad u ustanovi. Plan reintegracije će zavisi od faktora kao što su: vrsta i težina nasilnog čina, posledice nasilja po pojedinca i kolektiv, broj učesnika i sl.

Praćenje i vrednovanje preduzetih aktivnosti uslovljava planiranje novog ciklusa Programa zaštite dece/učenika od nasilja.

Radi unapređivanja kompetencija zaposlenih za preventivni rad, blagovremeno uočavanje, prepoznavanje, reagovanje na nasilje, zlostavljanje i zanemarivanje, u školi će biti organizovana radionica u skladu sa Godišnjim planom rada škole, a u saradnji sa školskim pedagogom i psihologom.

Zaposleni u ustanovi (razredni starešina, nastavnici, stručna služba, direktor) u obavezi su da vode evidenciju o pojavama nasilja.

Tim za zaštitu učenika od nasilja prikuplja dokumentaciju o slučajevima nasilja koji zahtevaju njegovo uključivanje.

Dokumentacija se čuva na sigurnom mestu, kako bi se obezbedila poverljivost podataka.

Program stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja na oglasnoj tabli ili veb-sajtu škole.

Predsednik Školskog odbora

Miljana Tadić Kutić

savremena
GIMNAZIJA

Šumatovačka 45, Vračar, Beograd
Cara Dušana 34, Zemun, Beograd

office@savremena-gimnazija.edu.rs

+381 (0)11 7856 120

www.savremena-gimnazija.edu.rs

CAMBRIDGE
International Examinations

Cambridge International School